

L'església

Josep M. Marquès

Els ritmes del món catòlic a Girona no coincideixen amb la periodització que es basa en els canvis d'estructura. La transició eclesial va anticipar la transició política. I alguns dels promotors del canvi havien deixat ja abans d'actuar en organismes eclesials per intervenir més directament en l'acció social; el regidor socialista Just Casero, per exemple, deixà el secretariat diocesà de Colònies, i l'equip de la revista *Vida Catòlica* passà a animar una publicació no confessional, *Presència* en 1967.

Com explico més detalladament al llibre *Cristians de Girona*, l'Església tenia feta la seva transició entre el 1965 -final del concili Vaticà II- i el 1970. D'aquest canvi accelerat n'han restat en la memòria col·lectiva la secularització de capellans i una ostensible baixa de l'assistència a missa. En canvi, potser no s'ha recordat tant el nombrós grup de mossens ordenats entre 1971 i 1981 que han servit durant uns anys l'Església d'Amèrica del Sud, la creació de parròquies als suburbis, la potenciació dels col·legis confessionals (Cartañà, Prats de la Carrera, Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols) i l'organització de les Caritas parroquials. El bisbe Jubany volia eficàcia, i en va aconseguir.

Tanmateix, el comiat de prelat que havia regit la diòcesi entre 1964 i 1972, a penes es va celebrar. El clima, no estava per alegries. El fervor organitzador de l'actual cardenal no l'apreciava pas tothom; en canvi, es tenien molt presents els símptomes de crisi que afectaven els Cursets de Cristianitat, l'Acció Catòlica, els

equips de matrimonis i tantes altres coses. Després, passaren un parell d'anys sense bisbe. La nunciatura el negociava amb el govern de Madrid. Jaume Camprodon, que es posà la mitra en 1974, havia estat escollit després que el Vaticà escoltés, més que el govern, alguns sectors de la clerecia diocesana, un diàleg que no és previsible que es repeteixi. Emili Montal, principal col·laborador de Jubany, cedí el lloc a un equip on han destacat Xavier Xutglà, iniciador de la parròquia (de gent immigrada) dels Pins de Blanes, i Joan Busquets, antic rector del seminari).

Les opcions de fons de la tendència pastoral predominant des de 1974 consistien en posar en segon o tercer terme les accions que, com la publicació de revistes o els col·legis confessionals, no semblaven constructores d'església. Els que decidien a la diòcesi les consideraven ambigües, i creien més aviat en una acció a través de les parròquies i de moviments de formació de militants. Després d'haver actuat, com deien, en accions de suplència d'allò que la societat civil havia de fer, preferien potenciar sobretot les pròpies activitats.

En aquests anys, per tant, es constitueixen consells parroquials per implicar els laics en la vida de feligresos actius, i es treballa intensament en la catequesi.

Es simptomàtic que dos mossens col·laboradors del secretariat diocesà de catequesi es secularitzessin encara el 1975; la crisi no era acabada. Pel contrari, la Pasqua Jove (primera edició, 1977) ha crescut fins avui en força de convocatòria. La Caritas de Lluís Calderón i Joan Julià i el Servei de Colònies de Vacances, posat en mans de laics el 1979 (Pere Micaló, i altra vegada, Joan Julià) han estat els centres diocesans més actius.

Els intents d'incidir en l'opinió i la vida pública resten esmorteïts. El bisbe Camprodon féu la darrera declaració en aquest sentit el 1975, quan es manifestà contrari a la pena de mort. Posteriorment, les avaluacions de l'actualitat les ha fetes un secretariat de Justícia i Pau, relativament perifèric respecte de l'autoritat eclesiàstica. L'actitud d'estar a veure venir potser ha evitat topades amb anticlericalismes generalment solapats, però influents a algun centre de poder.

La transició política era el temps del consens. Es dialogava en plataformes i taules. Un dia es deixà de consensuar; la disciplina i els interessos de partit passaven al davant de l'acord general. També l'Església gironina havia dialogat intensament en la seva transició, en les assemblees del 1968 i 1970. Quan Jubany es traslladà a Barcelona, el 1972, deixava anunciada una assemblea diocesana. No es realitzà sinó fins el 1980, a Banyoles, amb un canvi de to important;

JOAN IRIARTE

*Sobre aquestes ratlles, el bisbe Jubany.
A la dreta, el bisbe Camprodon.*

*D'esquerra a dreta, Salomó Marquès,
Xavier Xutglà i Joaquim de Toca, tres figures
de l'església gironina de la transició.*

S. MARTI

ACTINI

no s'hi anava a discutir sinó a planificar. L'autoritat diocesana havia determinat prèviament les línies generals d'acció. L'experiència no s'ha repetit, ni hi havia de què.

El 1982 una gentada nombrosa acudí des de Girona a Barcelona a manifestar-se prop del papa Joan Pau II. Per primera vegada després de molts anys, els cristians tornaven al carrer, o a l'estadi del Barça. En tot cas, pels de Girona no era pas el seu carrer. Entre 1974 i 1982 els cristians de Girona superaven les seves crisis d'identitat i enfortien la seva cohesió. Amb silenci que podien desconcertar, es desmarcaren de la tradicional adscripció a la dreta que se'ls atribuïa. Però els capteniments presos, cap a dins i cap a fora del període 1974-1982 de l'Església de Girona, han marcat el seu camí posterior fins avui. ☆

